

UVOD

Strahovi i različiti oblici anksioznosti sastavni su dio razvoja svakog djeteta, a me usobno vrlo isprepleteni i teško ih je razlikovati. Dok strahovi uključuju istovjetne reakcije na specifične podražaje, anksioznost je u većoj mjeri difuzna reakcija na nespecifične podražaje. Epstein (1972; prema Vulić-Prtorić, 2002) navodi kako kod anksioznosti postoji dominantan osjećaj neugode koji je vremenski trajniji, dok kod straha neugoda nestaje brzo nakon rješavanja opasne situacije. Pokušaji klasifikacije strahova su česti te tako Poulton i sur. (1997; prema Vulić-Prtorić, 2002) dječje strahove klasificiraju u četiri kategorije obzirom na njihov sadržaj: socijalni strahovi, specifični, agorafobični strahovi te višestruki strahovi. Ollendick (1995; prema Vulić-Prtorić, 2002) navodi kako su najčešći strahovi kod djece konzistentni kroz dob, spol i kulturalnu pripadnost, a dijeli ih u pet osnovnih kategorija: strah od neuspjeha i kritiziranja, strah od nepoznatog, strah od ozlje i vanja i malih životinja, strah od opasnosti i smrti te strah od medicinskih postupaka. Prema Reissiovoj teoriji fobija, strahova i paničnih napada (1991; prema Vulić-Prtorić, 2002) postoje tri temeljna i veći broj svakodnevnih strahova. Temeljni su strahovi prema Reissu oni koji uključuju one podražaje koji su zastrašujući za većinu ljudi, a čine ih strah od ozljede i bolesti koji uključuje strah od smrti, strah od negativne evaluacije te anksiozna osjetljivost odnosno strah od straha. Svakodnevni strahovi su pak oni koji se logički mogu reducirati na temeljne strahove, a neki od njih su strah od životinja, visina te socijalni strahovi. Iako su strahovi sastavni dio razvoja svakog djeteta, događaja se da postanu toliko intenzivni i dugotrajni da rezultiraju značajnom neugodom i uznemirenošću djeteta. U takvim se situacijama nameće pitanje radi li se o prolaznom strahu ili se radi o anksioznim poremećajima i fobijama. U razlikovanju normalnih od patoloških oblika strahova koristi se pet osnovnih kriterija: 1. situacijska primjerenost - strah se procjenjuje obzirom na kontekst u kojem se javlja te se procjenjuje njegova primjerenost i opravdanost u određenoj situaciji 2. intenzitet simptoma, koje se može kretati od blažih simptoma pa sve do paničnog napada, a najčešće varira ovisno o stupnju i blizini zastrašujuće situacije

1

3. trajanje simptoma kao dijagnostički pokazatelj te je određeno kriterijima. Tako je npr. kod mjeseci. 4. stupanj u kojem simptomi ometaju svakodnevno funkcioniranje - odnosi se na značajnu neugodu ili poteškoće na planu socijalnog, školskog i svakodnevnog funkcioniranja 5. razvojna primjerenost straha - u slučaju kada simptomi nisu primjereni dobi djeteta, kada postanu toliko intenzivni da ometaju svakodnevno djetetovo funkcioniranje dijagnosticira se anksiozni poremećaj Sadržaj samih strahova mijenja se s vremenom kao rezultat djetetovih razvojnih iskustava i povećanih kognitivnih sposobnosti, te su tako neki od najčešćih strahova djece predškolske dobi strah od životinja, strah od liječnika, strah od pljačkaša, otmičara i lopova, strah od vremenskih nepogoda, strah od imaginarnih bića te noćni strahovi i more. Obzirom na broj strahova istraživanja su pokazala kako mlađa djeca doživljavaju veći broj strahova od starije djece, te kako djevojčice doživljavaju veći broj strahova od dječaka (Vulić-Prtorić, 2002). osoba mlađa od 18 godina za dijagnozu specifične fobije ili generaliziranog anksioznog poremećaja potrebno da simptomi traju najmanje 6

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com